

VAJNAI

SKLEP SODIŠČA (četrti senat)

z dne 6. oktobra 2005*

V zadevi C-328/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Fővárosi Bíróság (Madžarska) z odločbo z dne 24. junija 2004, ki je prispela na Sodišče 28. julija 2004, v kazenskem postopku proti

Attili Vajnaiju

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, K. Schiemann (poročevalec) in E. Juhász, sodnika,

generalna pravobranilka: C. Stix-Hackl,
sodni tajnik: R. Grass,

po opredelitvi generalne pravobranilke,

* Jezik postopka: madžarščina.

sprejema naslednji

Sklep

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na interpretacijo načela prepovedi diskriminacije kot temeljnega načela prava Skupnosti.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka, uvedenega zoper A. Vajnaija, zaradi kršitve člena 269/B madžarskega kazenskega zakonika (Büntető Törvénykönyv), ki kaznuje uporabo „totalitarističnih simbolov“ v širši javnosti.

Pravni okvir

- 3 Člen 269/B madžarskega kazenskega zakonika, z naslovom „Uporaba totalitarističnih simbolov“, določa:

„(1) Vsaka oseba, ki

- a) razdeljuje,
- b) uporablja v širši javnosti,
- c) razkazuje v javnosti,

kljukasti križ, odlikovanja SS, puščičasti križ, srp in kladivo, peterokrako rdečo zvezdo ali simbol, ki jih predstavlja, pri tem pa ni izpolnjen dejanski stan hujšega kaznivega dejanja, stori prestop, za katerega se lahko izreče globa.

(2) Osebe, ki v prvem odstavku navedeno dejanje storijo z namenom širjenja znanja, vzgoje, znanosti, umetnosti ali informacij o zgodovinskih ali sodobnih dogodkih, se ne kaznujejo.

(3) Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za veljavne uradne znake držav.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 4 Iz predložitvene odločbe izhaja, da je bil zoper A. Vajnaja, podpredsednika delavske stranke Madžarske, uveden kazenski postopek, ker je na prireditvi, organizirani v Budimpešti 21. februarja 2003, v širši javnosti na svojih oblačilih nosil kartonsko peterokrako rdečo zvezdo premera 5 centimetrov. Policist, ki je zagotavljal javni red, ga je prosil, naj ta znak odstrani, kar je A. Vajnai tudi privolil storiti.
- 5 V sodbi z dne 11. marca 2004 je Pesti Központi Kerületi Bíróság (centralno okrajno sodišče v Pešti) v skladu s členom 269/B(1)(b) madžarskega kazenskega zakonika A. Vajnaja spoznalo za krivega uporabe „totalitarističnega simbola“. Sodišče je izreklo pogojno kazen s preizkusno dobo enega leta ter odredilo zaplembo navedenega simbola.

- 6 A. Vainaji je pred predložitvenim sodiščem vložil pritožbo zoper navedeno sodbo.
- 7 V predložitveni odločbi Fővárosi Bíróság (sodišče v Budimpešti) ugotavlja, da je v mnogih državah članicah, na primer v Italijanski republiki, simbol strank levece pogosto rdeča zvezda ali srp in kladivo. Iz tega po navedbah tega sodišča sledi, da člani italijanskih organizacij levece v javnosti lahko vidno nosijo simbole delavskega gibanja, ne da bi pri tem kršili katerokoli prepoved, medtem ko madžarski kazenski zakonik prepoveduje uporabo teh simbolov. Zato se postavlja vprašanje, ali je določba, ki v eni državi članici z grožnjo kazenskega pregona prepoveduje uporabo simbolov mednarodnega delavskega gibanja, medtem ko na območju druge države članice nošenje istih simbolov ni podvrženo nikakršnim sankcijam, diskriminatorna.
- 8 Glede na okoliščine primera je Fővárosi Bíróság prekinilo odločanje in Sodišču predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je člen 269/B(1) Büntető Törvénykönyv (madžarski kazenski zakonik), po katerem nekdo, ki v javnosti uporablja ali nosi simbol, sestavljen iz peterokrake rdeče zvezde, stori prestop, pri tem pa ni izpolnjen dejanski stan hujšega kaznivega dejanja, združljiv s temeljnim načelom prepovedi diskriminacije prava Skupnosti? Ali člen 6 Pogodbe EU, po katerem Unija temelji na načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, in Direktiva 2000/43/ES, ki se prav tako nanaša na temeljne svoboščine, v zvezi s členi 10, 11 in 12 Listine o temeljnih pravicah, neki osebi, ki želi svoja politična prepričanja izražati s simboli, ki ta predstavljajo, dovolujeta, da to stori v vsaki državi članici?“

Pristojnost Sodišča

- 9 Madžarska in nizozemska vlada kot tudi Komisija, ki so predstavile pisna stališča, so izrazile dvom glede pristojnosti Sodišča, da odgovori na vprašanje za predhodno odločanje.
- 10 Zaradi preizkusa pristojnosti Sodišča je potrebno obravnavati predmet postavljenega vprašanja.
- 11 S tem vprašanjem nacionalno sodišče v bistvu sprašuje, ali načelo prepovedi diskriminacije, člen 6 EU, določbe Direktive Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, str. 22), ali členi 10, 11 in 12 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, razglasene 7. decembra 2000 v Nici (UL C 364, str. 1) nasprotujejo nacionalni določbi, kot je člen 269/B madžarskega kazenskega zakonika, ki kaznuje uporabo simbola, v zvezi s katerim teče postopek o glavni stvari, v širši javnosti.
- 12 Kadar nacionalna ureditev spada na področje uporabe prava Skupnosti, mora Sodišče, ki mu je bilo predloženo vprašanje za predhodno odločanje, v skladu z ustaljeno sodno prakso, navesti vse elemente razlage, ki jih nacionalno sodišče potrebuje za presojo skladnosti te ureditve s temeljnimi pravicami, katerih spoštovanje zagotavlja (glej sodbo z dne 29. maja 1997 v zadevi Kremzow, C-299/95, Recueil, str. I-2629, točka 15).
- 13 Po drugi strani Sodišče te pristojnosti nima glede ureditve, ki ne spada v okvir prava Skupnosti in kadar predmet spora ni povezan z nobenim od primerov, predvidenih v določbah pogodb (glej zgoraj navedeno sodbo Kremzow, točki 15 in 16).

- 14 Treba je ugotoviti, da primer A. Vainaija ni povezan z nobenim od primerov, predvidenih v določbah pogodb, in da madžarska ureditev, uporabljena v sporu o glavni stvari, ne spada v okvir prava Skupnosti.
- 15 Glede na okoliščine je treba na podlagi člena 92(1) Poslovnika odločiti, da Sodišče očitno ni pristojno za odgovor na vprašanje Fővárosi Bíróság.

Stroški

- 16 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) sklenilo:

Sodišče Evropskih skupnosti očitno ni pristojno za odgovor na vprašanje, ki ga je Fővárosi Bíróság (Madžarska) zastavilo z odločbo z dne 24. junija 2004.

Podpisi